ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, neuvième chambre, saisi par le Ministre de la Défense nationale, le 29 avril 1993, d'une demande d'avis sur un avant-projet de loi "relative au statut et aux rétributions du personnel enseignant civil de l'Ecole royale militaire", a donné le 9 juin 1993 l'avis suivant:

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, negende kamer, op 29 april 1993 door de Minister van Landsverdediging verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van wet "betreffende het statuut en de bezoldiging van het burgerlijk onderwijzend personeel van de Koninklijke Militaire School", heeft op 9 juni 1993 het volgend advies gegeven :

Dispositif.

Article 1er.

Le paragraphe 1er énumère les différentes catégories de personnel enseignant civil.

Le paragraphe 2, après avoir, en son alinéa 1er, disposé que les chargés de cours, les professeurs et les professeurs ordinaires donnent, les uns et les autres, un enseignement, précise, à l'alinéa 2, les autres tâches qui incombent aux professeurs ordinaires. Il ne détermine pas quelles sont les autres tâches qui, le cas échéant, incombent aux professeurs et chargés de cours.

Par ailleurs, le paragraphe 2 ne détermine pas davantage quelles sont les fonctions exercées par les autres catégories du personnel enseignant civil.

Il convient de compléter la disposition sur ce point.

Dans le texte néerlandais du paragraphe 1er, il y a lieu de remplacer les mots "burgerlijk onderwijzend personeel" par les mots "onderwijzend burgerpersoneel", et le mot "repetitors" par le mot "repetitoren". Ces observations valent pour tout le projet.

Le texte néerlandais du paragraphe 2, alinéa 1er, serait mieux rédigé ainsi qu'il est proposé dans le texte néerlandais du présent avis.

Article 2.

1. La division en paragraphes ne se justifie pas. L'observation vaut également pour l'article 4.

2. Il existe une contradiction entre le paragraphe 1er et le paragraphe 3. Les professeurs et les professeurs ordinaires doivent, en vertu du paragraphe 3, avoir une charge à temps plein. Il n'y a, dès lors, pas lieu que le Conseil académique, en ce qui concerne ces catégories de membres du personnel enseignant, d'attribuer le caractère à temps plein ou à temps partiel de la charge des intéressés.

Le texte est, par ailleurs, rédigé d'une manière peu logique. Sa rédaction doit être revue.

3. Dans le texte néerlandais du paragraphe 2, il y a lieu de remplacer les mots "werkzaamheden bij het einde van de studie" par le mot "afstudeeropdrachten".

4. Le texte néerlandais du paragraphe 4 devrait être rédigé ainsi qu'il est proposé dans la version néerlandaise du présent avis.

Article 3.

Le texte néerlandais du paragraphe 2, alinéa 1er, devrait être rédigé en tenant compte des observations faites dans la version néerlandaise du présent avis. Ces observations valent pour tout le projet.

Le texte néerlandais du paragraphe 2, alinéa 2, devrait être rédigé en tenant compte des observations faites dans la version néerlandaise du présent avis. Les mêmes observations valent pour le paragraphe 3, alinéa 2.

Concernant le paragraphe 4, l'exposé des motifs précise que ce paragraphe

> "pose le fondement légal nécessaire à la fixation du statut des répétiteurs, maîtres de langue et maîtres de langue principaux par voie d'arrêté royal".

Toutefois, l'auteur du projet se limite à accorder une délégation générale au Roi. Cette délégation est excessive; il appartient au législateur de fixer, lui-même, les règles essentielles du statut.

L'observation vaut également pour l'article 4, § 1er, et pour l'article 5 en tant que ce dernier confère au Roi le pouvoir de fixer le traitement du directeur des études.

Les explications fournies, au sujet de l'article 4, § 1er, dans l'exposé des motifs ne suffisent pas à justifier la délégation excessive accordée au Roi par cette disposition.

Dans le texte néerlandais du paragraphe 4, il y a lieu de remplacer les mots "burgerlijke repetitors" par les mots "burgerrepetitoren". Cette observation vaut pour tout le projet.

Article 4.

1. Le texte néerlandais du paragraphe 1er devrait être rédigé ainsi qu'il est proposé dans la version néerlandaise du présent avis.

2. Au paragraphe 2, on écrira :

"... rétribuée par l'Etat, par une communauté, par une région, par une province, par une commune ou par ...".

3. Au paragraphe 3, mieux vaut écrire :

"... qui suit la date de prise d'effet de l'arrêté ...".

4. En vertu de la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs, les actes administratifs des autorités administratives doivent faire l'objet d'une motivation formelle.

Au paragraphe 4, les mots "par arrêté motivé" doivent, en conséquence, être omis. Par ailleurs, le texte néerlandais de ce même paragraphe devrait être rédigé en tenant compte des observations faites dans la version néerlandaise du présent avis.

5. Le paragraphe 5 établit, au profit des membres du personnel qui sont chargés d'un enseignement à temps partiel à l'Ecole royale militaire, un avantage qui, à défaut d'être objectivement justifié - l'exposé des motifs est muet à cet égard -, paraît contraire au principe d'égalité que consacre l'article 6 de la Constitution.

6. Le texte néerlandais du paragraphe 6 devrait être rédigé en tenant compte des observations faites dans la version néerlandaise du présent avis.

Article 5.

Le texte néerlandais devrait être rédigé en tenant compte des observations faites dans la version néerlandaise du présent avis.

Chapitre II.

L’intitulé du chapitre II doit s’écrire au singulier.

Article 6.

Dans le texte néerlandais, il y a lieu d’écrire "burgerhoogleraren" au lieu de "burgerlijke hoogleraren".

Article 8.

Il faut remplacer les tirets par 1°, 2°, 3°.

Article 9.

Dans le texte néerlandais, il y a lieu d’écrire "Opgeheven worden :" au lieu de "Worden opgeheven :".

Bepalend gedeelte.

Artikel 1.

In paragraaf 1 worden de verschillende categorieën van het onderwijzend burgerpersoneel opgesomd.

Nadat paragraaf 2, eerste lid, bepaalt dat de docenten, hoogleraren en gewone hoogleraren onderwijs geven, worden in het tweede lid de andere taken van de gewone hoogleraren vermeld. Er wordt niet in bepaald welke de andere taken zijn die, in voorkomend geval, berusten bij de hoogleraren en docenten.

In paragraaf 2 wordt overigens ook niet bepaald welke opdrachten de andere categorieën van het onderwijzend burgerpersoneel uitvoeren.

De bepaling behoort op dat punt te worden aangevuld.

In de Nederlandse tekst van paragraaf 1 vervange men de woorden "burgerlijk onderwijzend personeel" door de woorden "onderwijzend burgerpersoneel", alsook het woord "repetitors" door het woord "repetitoren". Die opmerkingen gelden voor het gehele ontwerp.

In de Nederlandse tekst zou het beter zijn paragraaf 2, eerste lid, als volgt te stellen :

"§ 2. De docenten, hoogleraren en gewone hoogleraren geven onderwijs op universitair niveau".

Artikel 2.

1. Er is geen grond om het artikel in paragrafen te verdelen. Die opmerking geldt ook voor artikel 4.

2. Paragraaf 1 en paragraaf 3 spreken elkaar tegen. Krachtens paragraaf 3 moeten de hoogleraren en de gewone hoogleraren een voltijdse opdracht uitoefenen. Voor die categorieën van de leden van het onderwijzend personeel hoeft de Academische Raad dus niet te bepalen of de opdracht van betrokkenen deeltijds of voltijds is.

De tekst is overigens niet erg logisch gesteld. De redactie ervan behoort te worden herzien.

3. In paragraaf 2 vervange men de woorden "werkzaamheden bij het einde van de studie" door het woord "afstudeeropdrachten".

4. Voorgesteld wordt paragraaf 4 te stellen als volgt :

"§ 4. De in § 1 van dit artikel bedoelde leden van het onderwijzend personeel die een voltijdse opdracht uitoefenen mogen geen andere bezoldigde activiteit van meer dan twee halve dagen per week uitoefenen".

Artikel 3.

In paragraaf 2, eerste lid, vervange men de woorden "in een der bij het programma van de Koninklijke Militaire School voorziene leerstoffen" door "in een der in het leerplan van de Koninklijke Militaire School vastgelegde leerstoffen". Voorts vervange men de woorden "burgerlijk docent" door het woord "burgerdocent". Deze opmerkingen gelden voor het gehele ontwerp.

In paragraaf 2, tweede lid, vervange men het woord "kandidaat" door het woord "gegadigde" en de woorden "de kwaliteit van zijn deelname aan het onderwijs" door "de hoegrootheid van zijn deelneming in het onderwijs". Dezelfde opmerkingen gelden voor paragraaf 3, tweede lid.

Wat paragraaf 4 betreft, wordt in de memorie van toelichting verduidelijkt dat in die paragraaf

> "de wettelijke basis (wordt) gelegd die noodzakelijk is voor de vastlegging van het statuut van de repetitors, taalleraren en eerstaanwezend taalleraren, door een koninklijk besluit".

De steller van het ontwerp bepaalt zich echter ertoe een algemene machtiging aan de Koning toe te wijzen. Die machtiging is bovenmatig en het staat aan de wetgever zelf de essentiële voorschriften van het statuut te bepalen.

De opmerking geldt ook voor artikel 4, § 1, en voor artikel 5, inzoverre die bepaling de Koning bevoegd maakt om de wedde van de studiedirecteur te bepalen.

De uitleg bij artikel 4, § 1, in de memorie van toelichting is niet voldoende om de bovenmatige machtiging die door die bepaling aan de Koning wordt verleend te rechtvaardigen.

In paragraaf 4 vervange men de woorden "burgerlijke repetitors" door het woord "burgerrepetitoren". Deze opmerking geldt voor het gehele ontwerp.

Artikel 4.

1. In paragraaf 1 schrijve men "de wedden van de in artikel 1, § 1, bedoelde leden ..." in plaats van "de wedden van de bij artikel 1, § 1, bedoelde leden ...".

2. In paragraaf 2 schrijve men : "Hij die een hoofdambt bekleedt dat wordt bezoldigd door de Staat, een gemeenschap, een gewest, een provincie, een gemeente of een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid en die wordt benoemd tot docent, hoogleraar of gewoon hoogleraar, verkrijgt ...".

3. In paragraaf 3 zou het beter zijn te schrijven :
"... volgend op de datum waarop het besluit houdende benoeming in het ambt waarin de betrokkene het eerst werd benoemd uitwerking krijgt".

4. Krachtens de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, behoren de bestuurshandelingen van de administratieve overheden uitdrukkelijk te worden gemotiveerd.

In paragraaf 4 behoren de woorden "bij een met redenen omkleed besluit" derhalve te vervallen.

Voorts vervange men het woord "anciënniteits-bijslag" door het woord "anciënniteitstoeslag" en schrijve men "... verlenen bij de eerste benoeming tot docent, hoogleraar of gewoon hoogleraar met een voltijdse opdracht".

5. In paragraaf 5 wordt voor de personeelsleden die een deeltijdse onderwijsopdracht uitoefenen in de Koninklijke Militaire School een voordeel ingevoerd dat bij ontstentenis van een objectieve rechtvaardiging (in de memorie van toelichting wordt daarover niets gezegd) strijdig lijkt met het gelijkheidsbeginsel dat in artikel 6 van de Grondwet wordt gehuldigd.

6. In paragraaf 6 schrijve men "de in artikel 1, § 1, bedoelde leden" in plaats van "de bij artikel 1, § 1, bedoelde leden", "het onderwijzend burgerpersoneel" in plaats van "het burgerlijk onderwijzend personeel" en "de kinderbijslag" in plaats van "de kinderbijslagen".

Artikel 5.

In de eerste volzin en in de laatste volzin vervange men de woorden "directeur der studies" door het woord "studiedirecteur". In de tweede zin schrijve men "in het kader van" in plaats van "binnen het kader van".

Hoofdstuk II.

Het opschrift van hoofdstuk II behoort in het enkelvoud te worden geschreven.

Artikel 6.

Men schrijve "burgerhoogleraren" in plaats van "burgerlijke hoogleraren".

Artikel 8.

De streepjes behoren te worden vervangen door 1°, 2° en 3°.

Artikel 9.

Men schrijve : "Opgeheven worden :" in plaats van "Worden opgeheven :".

La chambre était composée de

Messieurs : C.-L. CLOSSET, président de chambre,
de Heren : kamervoorzitter,

R. ANDERSEN, conseillers d'Etat,
J. MESSINNE, staatsraden,

J. DE GAVRE, assesseurs de la section de législation,
F. DELPEREE, assessoren van de afdeling wetgeving,

Madame : J. GIELISSEN, greffier assumé,
Mevrouw : toegevoegd griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. R. ANDERSEN.

Le rapport a été présenté par M. C. MENDIAUX, premier auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. R. HENSENNE, référendaire adjoint.

De kamer was samengesteld uit

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. R. ANDERSEN.

Het verslag werd uitgebracht door de H. C. MENDIAUX, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opge- steld en toegelicht door de H. R. HENSENNE, adjunct-referendaris.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

J. GIELISSEN.

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

C.-L. CLOSSET.